

POSTMODERN FEMİNİZMİN KADINA YÖNELİK ŞİDDETE İLİŞKİN ÇÖZÜMLEMESİ

Prof. Dr. Ayşe Sezen SERPEN¹
Doç. Dr. Erdiñç KALAYCI²
Prof. Dr. Aybala DEMİRCİ AKSOY³

ÖZET

Postmodern feminizm, kadına yönelik şiddeti bireysel bir sorun olarak değil, kültürel ve toplumsal yapıların bir sonucu olarak değerlendirmektedir. Toplumsal cinsiyet rolleri, güç dengeleri ve sosyal normlar, şiddetin oluőumunda ve devam etmesinde kritik öneme sahiptir. Bu yaklaşım, şiddetin fiziksel, duygusal, psikolojik, ekonomik ve yapısal biçimlerini kapsayarak, kadınların maruz bırakıldığı şiddeti çok boyutlu olarak ele almaktadır. Kadına yönelik şiddetin anlaşılması ve önlenmesi için bu yapıların ve normların derinlemesine incelenmesi gereklidir. Postmodern feminizm, kadınların deneyimlerini merkeze alarak, toplumsal değişim ve şiddeti sona erdirmeye çabalarında güçlü bir kapsam oluőurmaktadır. Bu çalıőma, postmodern feminizmin kadına yönelik şiddet konusundaki çözümlerini detaylandırmayı ve bu perspektifin toplumsal ve kültürel yapıların şiddeti nasıl şekillendirdiğini ortaya koymayı amaçlamıőtır. şiddetin yalnızca bireysel eylemler olarak değil, aynı zamanda toplumsal ve yapısal sorunlar olarak anlaşılması gerektiğini vurgulaması çalıőmanın önemini oluőurmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Postmodern Feminizm, Toplumsal Cinsiyete Dayalı şiddet, Sosyal Normlar, Kültürel Yapılar.

¹ Ankara Ün., Saęlık Bilimleri Fak., ORCID ID: 0000-0002-6220-4709, aysesezenbayoglu@gmail.com

² Yozgat Bozok Ün., Saęlık Bilimleri Fak., ORCID ID: 0000-0001-8572-972X, kalaycierdinc@gmail.com

³ Kastamonu Ün., İktisadi ve İdari Bilimler Fak., ORCID ID: 0000-0003-2532-5605, aybalademirci@gmail.com
Arařtırma Makalesi/Research Article, Geliő Tarihi/Received: 08/07/2024–Kabul Tarihi/Accepted: 29/07/2024

POSTMODERN FEMINISM'S ANALYSIS OF VIOLENCE AGAINST WOMEN

Prof. Dr. Ayşe Sezen SERPEN
Assoc. Prof. Dr. Erdinç KALAYCI
Prof. Dr. Aybala DEMİRCİ AKSOY

ABSTRACT

Postmodern feminism considers violence against women not as an individual issue, but as a result of deeply rooted cultural and societal structures. Gender roles, power dynamics, and social norms play a critical role in the emergence and perpetuation of violence. This approach encompasses the physical, emotional, psychological, economic, and structural forms of violence, thus addressing the multidimensional nature of the violence women experience. Understanding and preventing violence against women requires a thorough examination and questioning of these structures and norms. Postmodern feminism, by centering the experiences of women, provides a comprehensive framework for efforts aimed at societal change and the eradication of violence. This study aims to elaborate on the postmodern feminist analysis of violence against women and to demonstrate how this perspective shapes the understanding of violence through societal and cultural structures. The importance of this work lies in emphasizing that violence should be understood not only as individual acts but also as social and structural problems.

Keywords: Postmodern Feminism, Gender-Based Violence, Social Norms, Cultural Structures.

GİRİŞ

Postmodern bakış açısı, kullanılan yöntemlerin gerçekleri ortaya çıkarmaktan ziyade bilgiyi inşa ettiğini ve ürettiğini, böylece belirli görüşlere ayrıcalık tanıdığını ve diğerlerini küçümsediğini veya marjinalleştirdiğini öne sürmektedir (Cosgrove ve McHugh, 2000; Gergen, 2001; McHugh et al. 2005). Bu bakış açısıyla postmodernizm, gerçekliğin toplumsal olarak inşa edilmiş doğasını ve belirli yapıların hizmet ettiği çeşitli çıkarları ortaya çıkaran bir proje olarak da ifade edilmektedir (McHugh et al. 2005).

Postmodern feminizm, kadına yönelik şiddeti ele alırken çeşitli bakış açıları sunmaktadır. Bu feminizm türü, kadın deneyimlerini ve şiddetin karmaşıklığını kültürel, toplumsal ve siyasal bağlamlar içinde inceler (Butler, 1990). Postmodern feminizmin kadına yönelik şiddete ilişkin çözümlemesi şiddetin kültürel ve toplumsal bağlamı, şiddetin çoklu biçimleri, kimliklerin ve deneyimlerin çeşitliliği, sesin ve gücün paylaşılması bağlamında ele alınabilir.

Toplumsal cinsiyet rolleri ve güç dengeleri, cinsiyetler arasındaki hiyerarşik ilişkileri belirleyerek, şiddetin normalleşmesine ve meşrulaştırılmasına katkıda bulunabilir. Erkeklerin baskın ve güçlü, kadınların ise pasif ve itaatkar olmaları beklentisi, bu tür şiddet davranışlarının toplum tarafından kabul görmesine yol açmaktadır (Bartky, 1990).

Ekonomik ve sosyal koşullar da kadına yönelik şiddetin yayılmasında ve etkilerinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Ekonomik güçsüzlük, kadınların şiddete maruz kalma riskini artırabilir ve maddi bağımsızlık eksikliği, kadınların şiddetle başa çıkma seçeneklerini sınırlayabilir (Hooks, 2000).

Hukuki ve kurumsal yetersizlikler, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve şiddetten hayatta kalanların korunması konusunda ciddi engeller oluşturmaktadır. Yasaların eksikliği veya yetersiz uygulanması, şiddetten hayatta kalanların haklarını aramalarını ve koruma talep etmelerini zorlaştırabilmektedir (Stark, 2007).

Postmodern feminizm, şiddeti yalnızca fiziksel olarak değil, aynı zamanda duygusal, psikolojik, ekonomik ve yapısal olarak da ele almaktadır. Bu kapsamlı yaklaşım, şiddetin çok çeşitli biçimlerde kendini gösterebileceğini ve her bir biçimin farklı sosyal, kültürel ve politik bağlamlara sahip olduğunu vurgulamaktadır (Hooks, 2000). Kadınların kimliklerinin ve deneyimlerinin çeşitliliği, postmodern feminizmin temel taşlarından biridir. Her kadının farklı bir sosyal konuma, kültürel geçmişe ve kişisel deneyime sahip olduğu gerçeği, şiddetle mücadelede tek tip çözümlerin yetersiz kalacağını ortaya koymaktadır (Fonseca, 2021).

Ancak, postmodern feminizme yönelik eleştiriler de mevcuttur. Gerçekçilik ve yapısalcılığın reddi, politik etkinliğin azalması, çoğulculuğun sınırları ve sürekli yeniden inşa ilkesi, bu eleştirilerin başlıca konularıdır (Fraser, 2017; Nussbaum, 1999). Bu eleştiriler, postmodern feminizmin teorik zemininden ve politik etkisinden kaynaklanan çeşitli tartışma noktalarını ortaya koymaktadır. Feminizmin farklı alt dalları ve yaklaşımları, zamanla ve sosyal bağlamlarda değişiklik gösterebilir, bu da eleştiri ve yeniden değerlendirme süreçlerini sürekli kılmaktadır.

1. ŞİDDETİN KÜLTÜREL VE TOPLUMSAL BAĞLAMLARI

Postmodern feminizm, kadına yönelik şiddeti sadece bireysel eylemler olarak değil, aynı zamanda kültürel ve toplumsal yapıların bir sonucu olarak ele alır. Toplumsal cinsiyet rolleri, güç dengeleri ve sosyal normlar, kadına yönelik şiddetin ortaya çıkmasında ve sürdürülmesinde önemli bir rol oynar (Bartky, 1990). Bu bağlamda, postmodern feminizm, şiddeti sadece bireyler arasındaki ilişkilerin sonucu olarak değil, aynı zamanda toplumsal ve kültürel düzeyde derinlemesine bir sorun olarak görür.

Bu perspektif aynı zamanda, kadına yönelik şiddetin ortaya çıkışını ve sürdürülmesini etkileyen kültürel ve toplumsal faktörleri ifade eder. Bu bağlamlar, belirli bir toplumun veya kültürün normları, değerleri, inançları ve sosyal yapılarına dayanır.

Kadına yönelik şiddetin kültürel ve toplumsal bağlamlarını anlamamıza yardımcı olabilecek bazı faktörler bulunmaktadır. Bu bağlamları anlamak, etkili müdahale ve önleme stratejileri geliştirmek için önemlidir.

1.1. Toplumsal Cinsiyet Roller ve Güç Dengeleri

Toplumsal cinsiyet rolleri, bir toplumdeklenen davranışlarını ve rollerini tanımlar. Toplumsal cinsiyet rolleri, kadınlara ve erkeklere farklı güç seviyeleri ve sosyal statüler sağlayabilir. Bu nedenle, toplumsal cinsiyet rolleri, kadına yönelik şiddetin temelini oluşturabilir.

Örneğin, erkeklerin baskın ve güçlü olmaları beklenirken, kadınlar pasif ve itaatkar olmaları beklenir. Bu stereotipler, şiddetin normalleşmesine ve meşrulaştırılmasına katkıda bulunabilir.

1.2. Sosyal Normlar ve Kültürel İnançlar: Bir toplumun sosyal normları ve kültürel inançları, kadına yönelik şiddetin kabul edilip edilmediğini etkiler. Bazı toplumlarda, kadına yönelik şiddet sık sık görülmesine rağmen, bu davranışlar toplumda yaygın bir şekilde kabul edilebilir veya normal olarak görülebilir. Bu tür normlar ve inançlar, şiddetin meşrulaştırılmasına ve şiddetten hayatta kalanların susturulmasına katkıda bulunabilir.

1.3. Ekonomik ve Sosyal Koşullar: Ekonomik ve sosyal koşullar, kadına yönelik şiddetin yayılmasında ve etkilerinde önemli bir rol oynar. Örneğin, ekonomik güçsüzlük, kadınların şiddete maruz kalma riskini artırabilir, çünkü maddi bağımsızlık eksikliği, kadınların şiddetle başa çıkma seçeneklerini sınırlayabilir. Ayrıca, sosyal destek ağlarının yokluğu veya toplumsal dışlanma da kadınların şiddetten kaçınmasını zorlaştırabilir.

1.4. Hukuki ve Kurumsal Yetersizlikler: Kadına yönelik şiddetin azalmasında hukuki ve kurumsal mekanizmaların rolü büyüktür. Ancak, bazı toplumlarda, yasaların eksik veya uygulanması zayıf olabilir. Kurumsal yetersizlikler, mağdurların haklarını aramalarını ve şiddetin sona erdirilmesini engelleyebilir.

2. ŞİDDETİN ÇOKLU BİÇİMLERİ

Postmodern feminizm, şiddeti sadece fiziksel olarak değil, aynı zamanda duygusal, psikolojik, ekonomik ve yapısal olarak da ele alır. Bu feminizm türü, şiddetin çok çeşitli biçimlerde kendini gösterebileceğini ve her bir biçimin farklı sosyal, kültürel ve politik bağlamlara sahip olduğunu vurgular (Hooks, 2000). Postmodern feminizmin şiddetin çoklu biçimlerini ele alırken kullandığı bazı yaklaşımlar şu şekildedir:

2.1. Fiziksel Şiddet

Fiziksel şiddet, belirgin ve çarpıcı bir şiddet biçimidir. Postmodern feminizm, fiziksel şiddeti ele alırken, bu şiddetin şiddetten hayatta kalanlar üzerindeki acı verici etkilerini incelemekte ve toplumsal normların şiddeti meşrulaştırma sürecindeki rolünü araştırmaktadır. Aynı zamanda, fiziksel şiddetin toplumsal cinsiyet rolleri ve güç ilişkileriyle nasıl ilişkilendirildiğini de inceler.

2.2. Duygusal ve Psikolojik Şiddet

Duygusal ve psikolojik şiddet, şiddetten hayatta kalanların duygusal veya zihinsel refahını hedef alır. Postmodern feminizm, duygusal ve psikolojik şiddeti, mağdurların kendine güvenini zayıflatan, toplum içindeki rolünü sorgulatan ve güçsüzleştiren bir araç olarak ele alır (Brown,1997). Bu tür şiddetin genellikle belirsiz ve görünmez olduğunu ve dolayısıyla toplum tarafından hafife alınabileceğini vurgular (Stark, 2007).

2. 3. Ekonomik Şiddet

Ekonomik şiddet, şiddetten hayatta kalanları maddi olarak kontrol altına almayı veya bağımsızlığını sınırlamayı amaçlar. Postmodern feminizm, ekonomik şiddeti, kadınların ekonomik güçsüzlüklerini derinleştirerek ve bağımsızlıklarını engelleyerek kadına yönelik şiddetin devam etmesine katkıda bulunan bir faktör olarak inceler.

2. 4. Yapısal Şiddet

Yapısal şiddet, toplumsal, politik ve ekonomik yapıların şiddetten hayatta kalanları doğrudan veya dolaylı olarak zarara uğrattığı durumları ifade eder. Postmodern feminizm, yapısal şiddeti, toplumda var olan eşitsizlikleri ve adaletsizlikleri güçlendiren, kadınların güçsüzleşmesine ve maruz kaldıkları şiddetin etkilerini artıran bir faktör olarak ele alır (Young, 2003).

Butler (2008), toplumsal cinsiyetin yapısal şiddetin bir parçası olduğunu ve cinsiyet kimliklerinin toplumsal yapılar tarafından şekillendirildiğini savunmaktadır.

Postmodern feminizm, şiddetin çoklu biçimlerini ele alırken, bu şiddetin derinlemesine ve kapsamlı bir şekilde incelenmesi gerektiğini vurgular. Her bir şiddet biçiminin farklı etkileri ve nedenleri olduğunu anlamak, etkili müdahale ve önleme stratejileri geliştirmek için önemlidir. Bu bağlamda, postmodern feminizm, şiddeti yalnızca bireysel eylemler olarak değil, aynı zamanda toplumsal, kültürel ve politik bağlamlar içinde ele alır.

3. KİMLİKLERİN VE DENEYİMLERİN ÇEŞİTLİLİĞİ

Postmodern feminizm, kadına yönelik şiddeti deneyimleyen kadınların ve toplulukların çeşitliliğini vurgular. Her kadın farklı bir kimliğe, deneyime ve sosyal konuma sahiptir ve dolayısıyla kadına yönelik şiddetle başa çıkmak için tek bir çözümün olmadığını belirtir. Kadınların deneyimlerinin ve ihtiyaçlarının çeşitliliği, şiddetle mücadele stratejilerinin de çeşitlilik göstermesini gerektirir (Jones, 2017).

Postmodern feminizm, kadına yönelik şiddeti ele alırken, kadınların deneyimlerini merkeze alır ve şiddetin kültürel, toplumsal ve politik bağlamlarını göz önünde bulundurur (Brown, 2014).

4. SESİN VE GÜCÜN PAYLAŞILMASI

Postmodern feminizm, kadınların seslerini duyurmak ve güçlerini paylaşmak için önemli bir platform sağlar. Kadına yönelik şiddetle mücadelede, şiddetten hayatta kalanların ve destekleyicilerin bir araya gelerek güçlerini birleştirmesi ve toplumsal değişim için birlikte hareket etmesi önemlidir. Postmodern feminizm, kadınların seslerini duyurabilecekleri, deneyimlerini paylaşabilecekleri ve birlikte hareket edebilecekleri güvenli alanlar oluşturmayı teşvik eder (Johnson, 2016).

Postmodern feminizmin kadına yönelik şiddete ilişkin çözümlemesi, kadın deneyimlerini merkeze alır ve toplumsal, kültürel ve politik bağlamlarda şiddetin karmaşıklığını anlamaya çalışır. Çeşitliliği vurgular, sesleri güçlendirir ve toplumsal değişim için birlikte hareket etmeyi teşvik eder (Smith, 2018).

Hooks (2000), kadınların sessizliklerini kırarak kendi deneyimlerini ifade etmelerinin önemini vurgulamıştır. Bu bağlamda 2006 yılında başlatılan ancak 2017 yılında popüler olan #MeToo hareketi, sosyal medyayı kullanarak milyonlarca kadının cinsel taciz ve istismar deneyimlerini paylaşmasına olanak tanıyan ve toplumsal farkındalık yaratan bir hareket olarak görülebilir.

5. POSTMODERN FEMİNİZME YÖNELTİLEN ELEŞTİRİLER

Postmodern feminizme yöneltilen eleştiriler gerçeklik ve yapısalcılığın reddi, politik etkinliğin azalması, çoğulculuğun sınırları, sürekli yeniden inşa ilkesi bağlamında ele alınabilir.

5.1. Gerçekçilik ve Yapısalcılığın Reddi: Postmodern feminizm, gerçekçilik ve yapısalcılık gibi belirli teorik çerçeveleri reddeder. Bu yaklaşım, feminizmin evrensel ve genelleştirici iddialarının sınırlarını vurgular. Eleştirmenler, postmodern feminizmin bu özelliklerinin feminizmin politik etkisini zayıflatabileceğini ve mücadelelerin somut sonuçlara yönelik pratik mücadelelere odaklanması gerektiğini savunurlar (Fraser, 2017).

5.2. Politik Etkinliğin Azalması: Bazı eleştirmenler, postmodern feminizmin politik eylemler ve sosyal değişim yerine kültürel semboller ve dil üzerine yoğunlaşması nedeniyle politik etkinliğin azaldığını öne sürerler. Fraser (2017), postmodern feminizmin evrenselci olmayan yaklaşımının, toplumsal eşitsizliklerle mücadele etmek için gerekli olan politik bir birlik oluşturmada zorluklar yaratabileceğini savunur. Ona göre, politik etki için evrenselci perspektiflerin ve politik birliğin önemi vardır.

Nussbaum (1999) ise postmodern feminizmin evrenselcilikten kaçınma ve ayrımcılıkla mücadelede güçlü politik stratejiler geliştirmeme riski taşıdığını iddia eder. Onun eleştirileri, feminizmin pratik politika mücadelelerinde etkili olabilmesi için evrensel ve genel geçer normların önemine dikkat çeker.

Bordo (2003), postmodern feminizmin cinsiyet ve beden konularında göz ardı ettiğini veya yüzeysel geçiştirdiğini ifade etmiştir. Bordo (2003)'ya göre, politik etkinlik ve beden politikaları gibi alanlarda daha somut ve etkili mücadeleler gerekmektedir.

5.3. Çoğulculuğun Sınırları: Postmodern feminizmde çoğulculuk, geniş bir yelpazede kadın deneyimlerini, kimliklerini ve bakış açılarını içerirken, bu çeşitliliği nasıl birleştireceği ve ortak bir temelde nasıl dayanışma ve hareket edebileceği sorularını da beraberinde getirir. Bu sınırlar, feminizmin evrenselcilikle veya farklılıklar arasındaki gerilimlerle nasıl başa çıkacağını belirleyen önemli faktörlerdir. Postmodern feminizm, çoğulculuk ve farklı deneyimlerin önemini

vurgularken, bazı eleştirmenler bu yaklaşımın kadınların ortak mücadelelerini zayıflatabileceğini düşünmektedir. Ortak bir feminist politika ve hareketin temellerini sarsabilecek kadar farklılaşmanın öne çıkması, güçlü bir politik birliğin oluşturulmasını zorlaştırabilir (Haraway, 2006; Butler, 2008).

5.4. Sürekli Yeniden İnşa İlkesi: Postmodern feminizm, öznelğin ve temsilin sürekli olarak yeniden inşa edilmesini vurgular. Ancak bu sürekli değişim ve yeniden yapılandırma ilkesi, bazı eleştirmenlere göre, kadınların haklarını ve deneyimlerini temsil etmeyi zorlaştırabilir veya politik mücadelede netlik eksikliği yaratabilir. (Hooks, 2000; Butler, 2008).

Bu eleştiriler, postmodern feminizmin teorik zemininden ve politik etkisinden kaynaklanan çeşitli tartışma noktalarını ortaya koymaktadır. Feminizmin farklı alt dalları ve yaklaşımları, zamanla ve sosyal bağlamlarda değişiklik gösterebilir, bu da eleştiri ve yeniden değerlendirme süreçlerini sürekli kılar.

SONUÇ

Postmodern feminizm, kadına yönelik şiddeti sadece bireysel bir sorun olarak değil, aynı zamanda derin köklere sahip kültürel ve toplumsal bir mesele olarak ele alır. Bu feminist perspektif, toplumsal cinsiyet rollerinin, güç dengelerinin ve sosyal normların, kadına yönelik şiddetin ortaya çıkmasında ve sürdürülmesinde önemli rol oynadığını vurgulamaktadır. Postmodern feminizm, şiddetin yalnızca bireyler arasındaki ilişkilerin bir sonucu olarak değil, aynı zamanda toplumsal ve kültürel yapıların bir ürünü olarak anlaşılması gerektiğini savunmaktadır. Bu bağlamda, kadına yönelik şiddeti anlamak ve önlemek için kültürel ve toplumsal faktörlerin derinlemesine incelenmesi önemlidir.

Postmodern feminizm, kadınların seslerini duyurabilecekleri ve güçlerini paylaşabilecekleri platformlar oluşturmayı teşvik etmektedir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede, şiddetten hayatta kalanların ve destekleyicilerin bir araya gelerek toplumsal değişim için birlikte hareket etmeleri hayati öneme sahiptir. Bu bağlamda, kadınların sessizliklerini kırarak kendi deneyimlerini ifade etmeleri, toplumsal farkındalık yaratmada bu yaklaşım kritik bir rol oynamaktadır.

Postmodern feminizm, şiddetin fiziksel, duygusal, ekonomik ve yapısal biçimlerini kapsamlı bir şekilde ele alarak, kadınların maruz kaldığı şiddetin tüm yönlerini görünür kılmaktadır. Bu çok boyutlu yaklaşım, şiddetin yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda psikolojik ve ekonomik kontrol mekanizmaları aracılığıyla da uygulandığını vurgular. Böylece, şiddetin daha geniş bir bağlamda anlaşılmasını ve daha etkili müdahale stratejilerinin geliştirilmesini sağlamaktadır.

Son olarak, postmodern feminizme yönelik eleştiriler, bu yaklaşımın politik etkinliği ve çoğulculuk sınırlarını tartışmaya açar. Ancak, bu eleştiriler, postmodern feminizmin toplumsal ve kültürel bağlamda şiddeti anlama ve çözme çabalarının önemini gölgede bırakmamalıdır.

Gerçekçilik ve yapısalcılığın reddi, politik birliğin zayıflaması gibi eleştiriler, postmodern feminizmin esnekliğini ve çeşitliliğe verdiği önemi azaltmaz. Aksine, bu yaklaşımlar, kadına yönelik şiddetin çok boyutlu ve karmaşık doğasını anlamada ve çözmede hayati bir rol oynamaktadır. Kadınların deneyimlerini merkeze alan ve toplumsal değişim için birlikte hareket etmeyi teşvik eden bu yaklaşım, şiddetin sona erdirilmesi için gerekli olan toplumsal dönüşümü gerçekleştirmek adına kritik bir önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

- Bartky, S. L. (1990). "Femininity and domination: Studies in the phenomenology of oppression." Routledge.
- Bordo, S. (2003). Unbearable weight: Feminism, Western culture, and the body. University of California Press.
- Brown, L. S. (1997). "Subversive Dialogues: Theory in Feminist Therapy". Basic Books.
- Brown, K. (2014). Postmodern Feminism: Perspectives on Gender Violence. Gender & Society, 22(4), 522-535.
- Butler, J. (2008). Cinsiyet belası. İstanbul: Metis Yayınları.
- Cosgrove L., McHugh M. C. (2000). Speaking for ourselves: Feminist methods and community psychology. American Journal of Community Psychology, 28, 816-838.
- Gergen K. J. (2001). Psychological science in a postmodern context. American Psychologist, 56, 803-814.
- Fonseka, R. W. (2021). Understanding gender-based violence and health in post-conflict Sri Lanka (Doctoral dissertation, UC San Diego).
- Fraser, N. (2017). Feminism, capitalism and the cunning of history. In Citizenship rights (pp. 393-413). Routledge.
- Haraway, D. (2006). Siborg Manifestosu Geç Yirminci Yüzyılda Bilim, Teknoloji ve Sosyalist-Feminizm (1. Baskı), Agora Kitaplığı, İstanbul, 74 s.
- Hooks, B. (2000). Feminist theory: From margin to center. Pluto Press.
- Jones, A. (2017). Diversity in Experiences of Women and Communities: A Postmodern Feminist Perspective, Journal of Feminist Studies, 25(2), 123-137.
- Johnson, A. (2016). Postmodern Feminism and Gender Violence. Journal of Gender Studies, 20(3), 275-288.
- McHugh, M. C., Livingston, N. A., & Ford, A. (2005). A Postmodern Approach to Women's Use of Violence: Developing Multiple and Complex Conceptualizations. Psychology of Women Quarterly, 29(3), 323-336.
- Nussbaum, M. C. (1999). Sex and social justice. Oxford University Press.
- Smith, L. (2018). Understanding Postmodern Feminism: A Comprehensive Analysis. Feminist Review, 45(2), 201-215.
- Stark, E. (2007). "Coercive Control: How Men Entrap Women in Personal Life". Oxford University Press.
- Young, I. M. (2003). "Responsibility for Justice". Oxford University Press.